

Josep Pla

DE L'EMPORDANET A BARCELONA

(segon volum del "viatge a Catalunya")

Biblioteca Selecta

Barcelona.

Prefaci

En el curs de la meua vida literària, he escrit diversos llibres de viatges. Un d'ells, "Contes de Lluny" que es publica ja fa molts anys i que la E. Salseta ha reeditat, tingué entre el públic una acollida cordial.

Fins avui, he tingut la desgràcia de no poder presentar als meus lectors un llibre sobre algun país remot, exòtic i extraordinari. En els meus llibres no hi ha més, guits, ni lleus, ni curadils ni objectes sorprenents i rars. L'únic sentit per l'exòtisme, una afeció molt atenuada. Pràcticament nul·la. Sóc un home típic i típic. L'impetuositat del meu herisme es escassa. M'agrada els països vells i civilitzats i entre aquests, el que m'agrada més es el propi país. Des de el punt de vista de la sensibilitat em donaria per molt satisfet el país ~~on~~ anir a veure un home europeu i concretament, un home del Mediterrani. He estat sempre aficionat al llobarro a la brasa, a la beca da en canape i a la perdin dels nostres, a pres el triquit del vol de les perdins m'encanta.

Antigament, el viatge era un privilegi de la persona important. Solia ser la coronació natural dels estudis d'un home. En la meua època el viatge es generalitzà ven i arribaren a Trobar-se a l'alcany de gairabé tots les fortunes fins a l'extrem que pot, entre les dues guerres, vaig poder viure a gairabé tots els països d'Europa per quatre quarts. Ara, la concepció del viatge s'ha modificat. Ara no hi ha viatges i simo túnits. Els túnits abunden copiosament. Per nosaltres però, les coses s'han invertit: la nostra moneda, per viatjar, es esqualida. El preu de la moneda, no solament es el fonament de la meua, sino la farsa de l'ala del viatge. Si la moneda es farta, l'ala es lleugera.

Es molt probable que el número de persones que es segle gaven abans o tres segle enrera per formar la seva intel·ligència i enriquir la seva possibilitat, fos més gran que en els moments presents. Ara viatja molta gent però es viatja en pla turística, per passar l'estona, per canviar el mar de l'aburriment.

En el nostre país, en el meu temps, hi havia tres pe-textos essencials per passar la frontera: la peregrinació a Lourdes, la lluna de mel i els afers. La quantitat de gent que ha estat a Lourdes es enorme. Si l'atlat de gent que ha estat a Lourdes es enorme. Si l'atlat anava a veure el miracle - el miracle - i a cantar la salut, a demanar a la Mare de deu la salut que la vida, estígeix.

La lluna de mel era un altre gran motiu per propi

Far. la para de los fronters. a meu entendre, però, la lle-
na de mel no es pas la millor epoca per contents-
plan les coses amb agudera i claretat. Es perat, haver
de fer dues coses importants a la vegada. Per sortir de
casa, la exercici intensiu de l'amar es contra productiu.
Si els casats de non tinguessin una visió clara de la re-
va economia, els hauriem establert els espectacles que
tots hem vist, un dia o l'altre, a l'estació de Fran-
ça: veure ls amigars fatigats, descomposats i desfet, de-
manant mentalment ls pantufles, maleint l'Europa
i els seus museus, els seus monuments i la seva civi-
na detestable. No. No es pas la millor epoca per
viatjar la lleua de mel. Si hom l'ha de passar
el millor es no moure's de casa i alturar els seus
famosos subats amb l'amar a pendre el sol a la dia-
gnal o al Passeig de Francia.

ls negocis viatges de negocis, no deixen temps per res.
Hom viatja per veure la cosa inútil del món - que son
ls úniques ~~agradables~~ importants - i els negocis us despla-
cen a un ml de sac sense visibilitat.

L'essencial, per aprofitar un viatge es pendre'l com a fi.
naltat mateixa. Anar pel món una única a l'etja,
es agradable. Viatjar sense una finalitat concreta,
es fascinat. Deuagals, sospito que podria curar-me
de gairabé tots els meus vicis i de tots ls vintuts -
si es que en tinc alguna. Del que no veu podré en-
rar mai es del meu recalitrant vaga l'indatge.

S'ha de viatjar per descobrir amb els propis ulls que el
món es petit i per tant que es absolutament necessari
fer un esforç per dignificar la visió fins arriuar a
veure la cosa en gran. S'ha de viatjar per fer-se
carreg de que una parisió, sense idea, un home
nou, un important, si resisteix en una profec-
ció sobre el temps i l'espai. No hi ha res millor
que allunyar-se una mica per curar-se de la ma-
laltia de la proximitat, de la defor mació de
la proximitat, de la que estem infectats. S'ha de
viatjar per aprendre a conversar, a comprendre, a
tolerar.

ls en aquest sentit, em sembla, que els antics aun-
fellauen el desplaçament. Veieu que era un bon
mètode per aprendre a prescindir de petiteses, de
detalls mes inútils, de casisme, tribals, de grandio-
sitat, esceno grafiques i falses.

La pega de casa del viatjar es l'aventura iros-
pitada. L'aventura es la flor, el perfum de l'et-
zar i de la diversitat. Es una porta que se us
obra sobre un món viscopitat - un món que se

sap on comença però que no se sap on acaba.
Aquest és un llibre de viatges, no pas de viatges
de més enllà de la frontera, sinó de viatges per
el país que tenim davant, simplement, insignificant-
cant, fet generalment en autobus, de vol galli-
nall.

La finalitat d'aquest llibre és triple: primer aspiro,
com tot els autors d'aquesta classe de paper, a
guanyar algun diner i així tirar-hi. Lo segonament,
un esforç per compensar el nostre país - país que en
tot cas és per nosaltres, un tant, perquè no en tenim
d'altre. Finalment aspiro que, dintre de cent anys,
algun emvot ocios el fullegi i li sigui útil per fer
el careç de la vida que varem arrellegant.

Aquest és un document d'època, que reflexa els anys
de situats entre 1940-43, en el nostre país - uns anys
que tenen molta anomenada.

J. P.

Palafongell 1955 Tardor.